

L'ATARÀNTULA CEGA

ALBERT SÁNCHEZ PIÑOL / JAUME CABRÉ



El plaer de narrar

El plaer de narrar és el plaer d'escriure. Una de les tècniques per narrar, per crear, és plantejar incògnites per, de mica en mica, anar desfent o tibant el nus del relat. Un cop definida la línia de l'argument, encara ens cal donar-hi fondària psicològica

Això d'explicar històries va més enllà de ser una activitat divertida. És una cosa més profunda i íntima en la qual té a veure la satisfacció de crear un món i d'inventar-ne les lleis de funcionament. Quan escrius un relat tu mateix imposes les condicions i, fins i tot, en les tres o quatre primeres ratlles avises el lector de quines són. Si tu comences un relat dient: "Quan va pagar el diari a l'estació de servei de la sortida de Tortosa, faltaven sis hores perquè el matessin davant del monestir de Ripoll" estàs dient moltes coses i encara n'estàs deixant entendre més. Unes i altres obliguen el lector a prosseguir la lectura. Qui és *ell*? Qui el matarà? Com morirà? Per què? Com és que és tan lluny del lloc on l'han de matar? Què ha de passar durant aquestes sis hores? Són tantes preguntes, que el lector no té més remei que continuar llegint. El plaer de narrar és el plaer d'escriure; davant d'aquest començament de relat que m'acabo d'inventar, no vull continuar fent l'article sinó que vull contestar-me les diverses preguntes -i d'altres que aniran sortint a mesura que avanci en el camí a Ripoll-. És aquest plaer de fer el viatge amb un *ell* o *ella* de qui encara no sé el nom. No, perdoneu: no és ella: és *ell*, ja que he dit "faltaven sis hores perquè el matessin davant del monestir de Ripoll".

Mentre avanço a contraccor en l'article ja he decidit que *ell* es diu Gustau, que té trenta-sis anys i que condueix una *chopper* estranyíssima. "Du gravades al dors de la mà les paraules *avidus Cognoscere amantem* escrites així, la del mig amb majúscula inicial i les altres no. Guarda el diari -l'*Avui* d'avui, el que du aquest article al suplement de cultura- dins de la bossa lateral, engega el motor de la *chopper*, que fa un soroll inquietant, i es distreu examinant

minuciosament aquella dona alta i esvelta que li passa pel davant remenant el cul. Ja sap que remena el cul perquè ell l'observi però tant se li'n dona. Veu que es fica en un descapotable estrany, de color daurat. La *chopper* surt de l'àrea i entra a l'autopista en direcció nord, adeleradament, en cerca del seu destí fatal. Que, entre una cosa i l'altra, només li falten cinc hores i mitja per morir".

Sense saber què em feia, he introduït un detall que no sé si després em servirà, no sé si serà clau per resoldre el conflicte i donar llum a la part de l'enigma, o l'hauré d'esborrar del conjunt perquè

només haurà acabat sent un pegot; és aquest *avidus Cognoscere amantem* tatuat al dors de la mà dreta. (Que sigui la mà dreta ho acabo de decidir ara.) L'amant és la mort? I el plaer de narrar consisteix a deixar-se portar per aquestes possibilitats que han aparegut en el moment d'escriure-les i que jo no preveia que hi fossin. Fa calor, a Tortosa. Ripoll encara queda molt lluny però jo tinc tot el temps del món perquè ningú no em diu quan he de tenir acabat el relat. Se m'acut una possibilitat que no deixa de ser narrativament lògica: la dona alta i esvelta és la futura assassina. Està seguint la seva víctima. Dono

aquesta informació al lector? Vinga: "El xofer del descapotable engega el motor mentre la dona esvelta s'asseu al seu costat i amb el cap assenyala la *chopper* que s'allunya. «Ha omplert el dipòsit fins a les celles» diu. «I ha comprat el diari». Ell, mentre engega, la mira de reüll i diu: «Agafa't fort a les ulleres, que volarem baix»".

No és que ho hagi dit explícitament: només ho he suggerit. Ara, segons com ho mirem, el lector pot pensar: doncs quina gràcia: ja sé que el maten i ja sé qui el mata. No em deixen res per al final si ja sé el final de la història. Pot ser que s'ho preguntí: però el narrador sap que, de la mateixa manera que ell està enganxat al relat que està construint sense saber per on anirà, el lector hi està tan enganxat com ell perquè ha resolt dos interrogants, és cert, però se n'hi han oberts una dotzena més: qui és ella? Per què ho fa? Qui és el xofer del descapotable? Com atraparan una *chopper* llançada a tota llet a l'autopista i no la perdran de vista? Potser és perquè saben que van a Ripoll? Això està bé, perquè llavors, deixaré entendre que sí, que els convé tenir-lo mort a Ripoll: però que la manera més còmoda, segura i barata de traslladar un cadàver és fer-lo anar, encara viu, allà on et convingui; i al damunt, que es pagui la gasolina.

Amb tot això, només hem encetat un món amb una línia argumental. Ara l'hem de fer créixer en densitat humana per entendre la dona esvelta i en Gustau. Per la manera com hem començat a explicar el relat, el protagonista és ell; en canvi, si fóssim en una novel·la, això no seria tan clar. Són tantes, les possibilitats, que he d'acabar aquest article així, sobtadament, perquè se m'ha girat molta feina. Tinc molts interrogants per resoldre. Per exemple, vull saber si a la futura víctima se li acudirà llegir aquest article al diari que acaba de comprar i m'engega a pastar la història.*

Jaume Cabré

